

BRANDSKYDDSFÖRENINGEN SVERIGE
cecilia.hildingson@brandskyddsforeningen.se
eliot.wieslander@brandskyddsforeningen.se
lina.hast@brandskyddsforeningen.se
mattias.rydstedt@brandskyddsforeningen.se

Beslut om stöd

Stödmottagare: BRANDSKYDDSFÖRENINGEN SVERIGE
Org. nr: 802000-4266
Projektnamn: Civila insatspersoner i Västerbotten
Ärende-ID: 20380206
Diarienummer: REGAC - 199 - 2026

Sammanfattande beskrivning till Projektbanken

Projektet testar och utvecklar en regional modell för Civila insatspersoner (CIP) i Västerbotten med utgångspunkt i Umeåregionens brandförsvarsområde. Under projektets gång breddas arbetet till att även inkludera ytterligare räddningstjänster, för att skapa en modell som är anpassad till olika delar av länet. Målet är att utveckla och utvärdera arbetssätt, samverkansformer och organisatoriska lösningar som kan ligga till grund för en framtida implementering i hela länet. I områden med långa insatstider kan utbildade frivilliga ge en första säker hjälp vid brand, olycka eller akut sjukdom i väntan på räddningstjänst.

Genom regional samordning, utbildning, samverkan med räddningstjänst och riktad rekrytering skapas ökad trygghet, stärkt social sammanhållning och snabbare första insats. Projektet bidrar till RUS målen genom att kombinera social innovation, hållbarhet och ökad kapacitet för samverkan i hela Västerbotten.

Beslut

Region Västerbotten beviljar BRANDSKYDDSFÖRENINGEN SVERIGE stöd för att genomföra projektet Civila insatspersoner i Västerbotten enligt ansökan inkommen 2026-03-24. Stödet uppgår till 49,63 % av total finansiering, dock med högst 996 873 kr.

Beslutet har fattats med stöd av förordningen (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken).

För stödet gäller allmänna villkor enligt Bilaga 1. "Allmänna Villkor för stöd till projekt"

Beslutet kan inte överklagas.

Motivering till beslut

Region Västerbotten beviljar stöd av följande skäl:

Projektet är förenlig med Västerbottens regionala utvecklingsstrategi (RUS) prioriterat område 4. *En region med hållbara livsmiljöer att bo, verka och leva i* och delprioritering 4.1: *Kapacitet för samverkan och samhandling*.

Projektet uppfyller även kraven fastställda i Region Västerbottens Agenda för hållbar finansiering och bidrar i hög grad till prioritetshöjande aspekterna *Sammanhållen region och Positiva (sociala) hållbarhetsaspekter*.

Projektperiod

2026-09-01 - 2026-12-31

Projektbeskrivning

Syfte: Västerbotten präglas av stora geografiska avstånd, gles bebyggelsestruktur och många mindre orter där räddningstjänstens framkörningstid ofta överstiger 20-25 minuter. Vid bränder, hjärtstopp drunkning och trafikolyckor är de första minuterna avgörande för liv, hälsa, miljö och egendom. Samtidigt skiljer sig förutsättningarna för trygghet och säkerhet tydligt mellan tätort och glesbygd. Den som bor långt från stationerade resurser har i praktiken sämre tillgång till tidig hjälp, något boenden är medvetna om och förstår är en förutsättning, men där de fortfarande vill ha sätt att minska de konsekvenser som följer.

Detta sammanfaller med flera av Västerbottens regionala utmaningar. Länet står inför demografiska förändringar, kompetensförsörjningsbehov och ökade krav på lokal robusthet i en tid av klimatförändringar, samhällsomställning och större krav på civilt engagemang. I den regionala utvecklingsstrategin (RUS 2020-2030) formuleras målen En levande plats 2030 och En cirkulär plats 2030. För att nå dessa krävs stärkt kapacitet för samverkan och gemensam handling (delprioritering 1.1, 2.1 m.fl.), mer jämställd inkludering, jämlika livsvillkor och lösningar som fungerar i hela länet, inte bara i de större tätorterna. Då kan också Västerbotten bli en föregångare i omställningen.

Samtidigt finns en stor, i dag delvis outnyttjad, resurs hos invånarna själva. I Västerbotten finns ett starkt lokalt engagemang och över 100 personer har redan spontant anmält intresse för att bidra som civila insatspersoner. Problemet är alltså inte brist på vilja, utan brist på struktur. Det saknas i dag en regionalt förankrad och kvalitetssäkrad modell för hur frivilliga kan utbildas, organiseras, larmas och följas upp på ett säkert, samordnat och långsiktigt hållbart sätt i nära samverkan med räddningstjänst, kommuner och SOS Alarm.

Projektet vill lösa detta genom att testa och utveckla en regional pilotmodell för Civila insatspersoner, CIP, i Västerbotten med utgångspunkt i Umeåregionens brandförsvansområde. CIP är frivilliga som efter en kort utbildning, med grundläggande utrustning och tydliga rutiner, kan ge en inledande säker hjälp, rapportera lägesbild och bidra till trygghet innan professionella resurser är på plats. Denna pilot syftar till att utveckla, pröva och utvärdera de arbetssätt, samverkansformer och organisatoriska lösningar som krävs för att modellen senare ska kunna skalas upp, dvs att testa en skalbar, inkluderande och innovativ modell för lokal

beredskap. Under projektets genomförande kommer modellen successivt att breddas genom att inkludera Skellefteå samt undersöka spridning till ytterligare räddningstjänster i mindre skala, i syfte att skapa underlag för en bredare spridning i hela länet under 2027-2028.

Projektet adresserar därmed fyra tydliga problem:

- Ojämliga förutsättningar för trygghet och säkerhet mellan tätort och glesbygd.
- Bristande strukturer för lokal samverkan mellan civilsamhälle och offentliga aktörer.
- Outnyttjad innovations-, kompetens- och engagemangspotential hos invånare, särskilt kvinnor och äldre.
- Behov av stärkt social sammanhållning, handlingskraft och ökad attraktivitet i mindre orter.

Projektet bidrar till att stärka Västerbotten som en sammanhållen, jämlik och robust region samt att minska skadekostnader och miljöpåverkan. Genom att kombinera social innovation, lokal förankring, flernivåsamverkan och hållbarhetsintegrering kan projektet bidra till kortare tid till första insats, ökad trygghet, stärkta lokala nätverk, ökad delaktighet och en dokumenterad metod för fortsatt regional utveckling. På så sätt möter projektet både ett konkret säkerhetsproblem här och nu och ett långsiktigt utvecklingsbehov i Västerbotten.

Vad projektets aktiviteter ska leda till för målgruppen på kort sikt:

Under projekttiden ska projektet gå från identifierat engagemang och idé till en testad regional struktur, utbildad målgrupp och fungerande samverkan i praktiken. Eftersom projektet är ett pilotprojekt är målet inte full regional utbyggnad utan att etablera, pröva och utvärdera en modell som är anpassad till de geografiska och demografiska förutsättningarna i norra Sverige och som kan ligga till grund för vidare implementering i Västerbotten och i andra delar av Norrland.

Projektet ska leda till att:

- minst tre pilotområden i Umeåregionens brandförsvansområde har rekryterat och utbildat civila insatspersoner, med en jämn könsfördelning och aktiv inkludering av olika åldersgrupper,
- en regional samordningsfunktion är etablerad med tydlig rollfördelning mellan projektägare, lokal förening, räddningstjänst och andra aktörer samt som stödjer lokala grupper, säkerställer kvalitet, samverkan och fungerar som länk till nationella system,
- rutiner för rekrytering, utbildning, larmkedja, ansvar, arbetsmiljö, försäkring, kommunikation och uppföljning har tagits fram, testats och dokumenterats,
- fungerande samverkan mellan civilsamhälle, kommun, räddningstjänst och SOS Alarm har etablerats i pilotområdena,
- underlag för fortsatt finansiering, spridning och långsiktig organisering i fler kommuner har tagits fram.

På individnivå innebär detta att deltagande civila insatspersoner utvecklar konkret handlingskompetens. De får utbildning i första insats, brandskydd, säkerhet, bemötande och sin roll i relation till professionella resurser. För personer som bor i glesbygd innebär detta en tydlig kompetenshöjning i lokalsamhällets första insatsförmåga. Projektet ska leda till ökad trygghet i att agera, bättre förståelse för lokalsamhällets beredskapskedja och ökad känsla av delaktighet och ansvar. Detta bidrar direkt till RUS prioriteringar om stärkt kapacitet för samverkan och samhandling samt till en mer inkluderande regional utveckling.

På organisationsnivå innebär projektet att räddningstjänster och kommuner får tillgång till en strukturerad frivilligresurs med tydliga kontaktvägar, rutiner och kvalitetssäkring. Det ger nya

arbetssätt för samverkan där civilsamhällets resurser tas till vara på ett systematiskt sätt. Lokala föreningar och nätverk får samtidigt en konkret roll i trygghets- och beredskapsarbetet och kan bidra till att mobilisera resurser i områden där professionella resurser har längre framkörningstid.

På regional nivå innebär projektet att en modell utvecklas och testas i en typisk norrlandskontext, initialt i Umeåregionen och därefter även i t ex Skellefteå och ytterligare delar av länet i mindre skala med stora avstånd, gles befolkning och starka lokala nätverk. Pilotprojektet skapar därmed kunskap om vad som fungerar i Västerbottens geografiska och sociala kontext, bland annat vad gäller jämställd rekrytering, intersektionell inkludering, lokal förankring, digital samordning och kostnadseffektiv organisering av frivilligresurser.

Föreslagna indikatorer under projekttiden:

- 60-120 utbildade civila insatspersoner i pilotområdena
- minst 3 pilotområden med genomförd uppstart
- minst 5 samverkande organisationer eller offentliga aktörer
- minst 5 utbildade instruktörer eller nyckelpersoner i samverkande organisationer
- minst en gemensam regional lärande- och erfarenhetsdag
- dokumenterad modell för rekrytering, utbildning, larm och uppföljning i glesa regioner
- konsupplad uppföljning av deltagande och genomströmning

Sammanfattningsvis ska projektets kortsiktiga utfall vara att det finns fungerande lokala CIP-grupper i pilotområden som har börjat svara på larm och bidra till att minska konsekvenser av olyckor, en etablerad regional struktur, dokumenterade arbetssätt och ett konkret beslutsunderlag för fortsatt spridning i Västerbotten och liknande regioner i norra Sverige.

Vilka effekter ska projektet uppnå på lång sikt:

På lång sikt förväntas projektet bidra till en strukturell förändring i hur trygghet och beredskap kan organiseras i Västerbottens glesa och semi-urbana delar. Projektet adresserar särskilt de geografiska skillnader som finns i tillgång till första insats mellan tätort och glesbygd, en fråga som är central i regioner i norra Sverige där avstånd och insatstider ofta är betydligt längre än i övriga landet.

Den mest direkta effekten är kortare tid till första insats i berörda områden, vilket kan minska skador på liv, hälsa, miljö och egendom. När en brand kan begränsas i ett tidigt skede eller när livräddande åtgärder påbörjas innan ambulans eller räddningstjänst anländer minskar både mänskligt lidande och samhällsekonomiska kostnader. Detta är särskilt relevant i glesa regioner där varje minut kan få större konsekvenser än i tätare strukturer.

Projektet förväntas också bidra till ökad trygghet, attraktivitet och handlingskraft i mindre orter. När invånare får tydliga möjligheter att bidra till den egna platsens säkerhet stärks både delaktighet, tillit och social sammanhållning. Detta ligger i linje med RUS målsättning om En levande plats 2030 där människor ska kunna bo, verka och leva i hela regionen. Lokalsamhällen som har kapacitet att agera vid olyckor upplevs som mer robusta och mer attraktiva att bo och investera i.

En ytterligare långsiktig effekt är att projektet bidrar till att utveckla en regional modell för frivillig samverkan som är anpassad till norrlandskontexten. Genom pilotprojektet i Umeåregionens brandförvarsområde utvecklas arbetssätt, utbildningsmodeller och

samverkansformer som kan användas av fler kommuner i Västerbotten. Projektet skapar därmed ett kunskapsunderlag som kan bidra till fortsatt regional utveckling och spridning även till andra delar av norra Sverige med liknande förutsättningar.

När målgruppen använder sin nya kompetens i praktiken förändras beteenden. Fler människor agerar tidigt och säkert vid olyckor, fler engagerar sig i lokala nätverk och fler offentliga aktörer utvecklar former för att systematiskt ta till vara civilsamhällets resurser. Detta stärker den lokala handlingsförmågan och bidrar till ett mer resilient samhälle där invånarnas kunskap och engagemang tas till vara.

Projektet bidrar därmed till flera av RUS prioriteringar. Det stärker kapaciteten för samverkan och samhandling mellan civilsamhälle och offentliga aktörer, det bidrar till mer jämlika livsvillkor genom att förbättra tillgången till första insats i hela regionen och det skapar social innovation genom nya former för lokal beredskap. Sammantaget bidrar detta till målen i RUS om En levande plats 2030 och En cirkulär plats 2030 genom stärkt regional robusthet, ökad social sammanhållning och mer jämlika förutsättningar i hela länet.

Indikatorer:

Namn	Värde	Måttenheter	Kommentar
Antal utbildade CIP	60-120	Stycken	På kort sikt ska 60-120 utbildade civila insatspersoner finnas på plats i pilotområdena.
Antal pilotområden	3	Stycken	På kort sikt ska minst tre pilotområden i Umeåregionen ska ha rekryterat och utbildat civila insatspersoner.

Aktivitetsplan

Inventering och planering

Projektet inleds med en strukturerad förankrings- och analysfas. Tillsammans med räddningstjänster, kommuner, lokala föreningar och andra relevanta aktörer identifieras de pilotområden där CIP bedöms kunna ge störst nytta utifrån insatstider, riskbild, lokalt engagemang och möjligheter till långsiktig samverkan. Parallellt genomförs en målgruppsanalys med fokus på jämställdhet, inkludering och lokala hinder för deltagande. Syfte: skapa gemensam riktning, välja pilotområden och bygga nödvändiga relationer. Aktiviteter: - identifiering av pilotområden och nyckelaktörer, - samordning med räddningstjänst och kommunal beredskap, - etablering av kontakt med civilsamhälle och lokalt näringsliv, - målgruppsanalys och plan för inkluderande rekrytering. - etablera styrgrupp, arbetsformer och uppföljningsrutiner.

Startdatum: 2026-09-01

Slutdatum: 2026-12-31

Kostnad: 15 000

Aktiviteter

Samordning med räddningstjänst och kommunal beredskap

I denna aktivitet etableras en strukturerad dialog med berörda räddningstjänster och kommunala beredskapsfunktioner i pilotkommunerna. Syftet är att säkerställa att CIP integreras i befintliga larm- och samverkansstrukturer samt att roller, ansvar och gränssnitt mot ordinarie verksamhet tydliggörs. Arbetet omfattar gemensamma workshops, genomgång av lokala förutsättningar och identifiering av hur CIP bäst kan komplettera befintliga resurser utan att skapa dubbelarbete.

- identifiera nyckelpersoner i kommuner, region och på länsstyrelse för att bygga aktivt samarbete
- delta i samverkansorgan för att sprida kunskap om projektet och inhämta relevanta erfarenheter
- bygga nödvändiga nätverk med beslutsfattare och tjänstemän som berörs av verksamheten

Kostnad: 3 000

Etablering av kontakt med civilsamhället och lokalt näringsliv

Projektet bygger vidare på lokalt engagemang genom att identifiera och involvera föreningar, byanätverk och relevanta företag i pilotområdena. Syftet är att skapa lokal förankring och bredda rekryteringsbasen. Aktiviteterna omfattar informationsmöten, dialog med nyckelaktörer och utveckling av samarbeten som stärker både rekrytering och långsiktig bärkraft.

- identifiera lokala näringsidkare, främst inom de gröna näringarna som vill bidra till den fortsatta implementeringen
- identifiera vilka organisationer och aktuella näringsidkare som finns i områden i länet där räddningstjänst prioriterar implementering
- etablera kontakter med prioriterade aktörer
- etablera kontakter kommunernas enheter för kultur och fritid för inkludering i verksamheten under projektiden och framåt.

Kostnad: 3 000

Målgruppsanalys och plan för inkluderande rekrytering

Med utgångspunkt i projektets intersektionella ansats genomförs en analys av vilka grupper som nås respektive inte nås av befintliga strukturer. Analysen ligger till grund för en konkret plan för inkluderande rekrytering, med riktade insatser mot exempelvis kvinnor, äldre och personer med annan språklig eller kulturell bakgrund. Kommunikationsinsatser och rekryteringskanaler anpassas utifrån lokala förutsättningar.

- workshop i styrgrupp och med relevanta aktörer
- erfarenhetsutbyte med aktörer i länet och nationellt

Kostnad: 3 000

Identifiering av pilotområden och nyckelaktörer

Utifrån insatstider, riskbild och lokalt engagemang analyseras vilka områden som är mest lämpliga för pilotgenomförande. Parallellt identifieras nyckelpersoner inom räddningstjänst, kommun, civilsamhälle och näringsliv som kan bidra till genomförandet. Detta säkerställer att piloten genomförs där nyttan är störst och där förutsättningar för lärande och spridning är goda.

- identifiera vilka områden i länet där CIP kan ha bäst effekt givet avstånd till räddningstjänst, särskilt sårbara kulturmiljöer osv
- identifiera samverkanspartner som räddningstjänst och kommuner identifierar som prioriterade i de aktuella områdena

Kostnad: 3 000

Etablera styrgrupp, arbetsformer och uppföljningsrutiner

Projektet organiseras genom en regional styrgrupp med representation från räddningstjänst, kommuner och civilsamhälle. Tydliga arbetsformer, beslutsvägar och uppföljningsrutiner etableras för att säkerställa kvalitet, transparens och koppling till RUS. Uppföljningen utformas så att lärande från pilotområdena kan tas tillvara och användas i fortsatt utveckling.

Kostnad: 3 000

Uppbyggnad av regional struktur för larm, utbildning och kvalitetssäkring

Projektet bygger upp de strukturer som krävs för att piloten ska kunna genomföras säkert, samordnat och kvalitetssäkrat. Det omfattar samverkan kring larmplaner, utbildning av instruktörer, lokala rutiner för ansvar och arbetsmiljö samt gemensam kommunikation om verksamheten. Aktiviteter: - integrering i larmplaner och relevanta system, - utbildning av instruktörer och nyckelpersoner, - framtagande av lokala rutiner för arbetsmiljö, försäkring och uppföljning, - kommunikationsinsatser inför uppstart och rekrytering.

Startdatum: 2026-09-01

Slutdatum: 2027-03-31

Kostnad: 304 378

Aktiviteter

Integrering i larmplaner och relevanta system

Inom pilotprojektet säkerställs att CIP fungerar som ett komplement till befintliga räddningsresurser i glesbygd och integreras i lokala larm- och samverkansstrukturer. Arbetet utgår från RUS prioritering om stärkt kapacitet för samverkan och samhandling och anpassas till Umeåregionens brandförsvar som är pilotområde. Syftet är att skapa kortare tid till första insats. För att CIP ska kunna få larm krävs att de läggs till som resurs i relevanta system, lämpliga avstånd ska identifieras och systemen ska konfigureras.

Delaktiviteter:

- kartlägga befintliga larmkedjor och identifiera var CIP kan addera störst värde i glesbygd,
- definiera larmkriterier, roller och ansvar mellan CIP och professionella resurser,
- konfigurera och testa kopplingar till register- och larmsystem i pilotområden,
- utvärdera tidiga larm tillsammans med räddningstjänst för att verifiera flöden och funktion.

Kostnad: 56 394

Utbildning av instruktörer och nyckelpersoner

För att möjliggöra skalbarhet och kvalitet i piloten utbildas instruktörer och nyckelpersoner hos räddningstjänst i länet och samverkande aktörer. Lokal förankring och kompetensöverföring är avgörande i en region med stora avstånd och begränsade resurser. Genom ett nationellt standardiserat men lokalt anpassat utbildningsupplägg som kombinerar digitala moment och praktiska övningar utbildas instruktörer för att de ska kunna utbilda CIP. Utbildningen är två dagar och hålls av huvudinstruktörer som certifieras nationellt.

Delaktiviteter:

- genomföra instruktörsutbildningar med fokus på första insats, säkerhet och samverkan,
- utbilda nyckelpersoner i kommun och civilsamhälle i CIP-modellens arbetssätt,
- etablera stöd- och handledningsstruktur för instruktörer under pilotperioden,

Kostnad: 148 878

Kommunikationsinsatser inför uppstart och rekrytering

För att nå rätt målgrupper i glesbygd genomförs riktade och inkluderande kommunikationsinsatser som stödjer rekrytering och förankring. CIP bygger på lokalt engagemang och måste nå grupper som annars inte deltar i beredskapssammanhang. Detta ska följa den målgruppsanalys och nätverk som skapas inom ramen för AP1. Kommunikation sker primärt genom samverkan med lokala nätverk och anpassade budskap i flera kanaler.

Delaktiviteter:

- ta fram lokal kommunikationsplan med fokus på jämlik och jämställd inkludering tillsammans med samarbetsaktörer

- genomföra informationsmöten i pilotområden tillsammans med lokala aktörer,
- använda sociala medier och lokala kanaler för att nå bredare målgrupper,
- producera tillgängligt informationsmaterial, inklusive på flera språk vid behov.

Kostnad: 41 542

Framtagande av lokala rutiner för arbetsmiljö, försäkring och uppföljning

Piloten utvecklar och testar ett sammanhållet ramverk som gör frivilliginsatsen säker och hållbar över tid. Utan tydliga ramar riskerar frivilliginsatser att bli otrygga eller ineffektiva. Genom att ta fram, testa och justera rutiner i nära samverkan med berörda aktörer och med stöd av nationella riktlinjer säkerställs god kvalitet och uppföljning

- implementera arbetsmiljörutiner, riskbedömningar och stöd efter insats,
- säkerställa försäkringslösningar och tydliga uppdragsvillkor för deltagare,
- implementera gemensamma, enkla och digitala uppföljningsrutiner för händelser och lärande tillsammans med räddningstjänst och larmcentral
- implementera registersystem för att registrera, tillhandahålla utbildningar, följa upp och administrera CIP och instruktörer i ett data- och informationssäkert system.
- dokumentera och standardisera arbetssätt för vidare spridning efter piloten.

Kostnad: 57 564

Rekrytering, utbildning och aktivering av civila insatspersoner

I pilotområdena rekryteras, utbildas och utrustas civila insatspersoner. Rekryteringen sker genom riktade och inkluderande insatser i samverkan med lokala aktörer. Utbildningen kombinerar digitala moment, praktiska utbildningstillfällen och övning tillsammans med räddningstjänst. Genom att rekrytera, utbilda och utrusta privatpersoner bygger vi en resurs av civila insatspersoner. Under piloten beräknar vi rekrytera, utbilda och utrusta 75 färdiga CIP, vilket innebär att vi kommer att utbilda runt 100 personer. Aktiviteter: - Rekryteringsinsatser i prioriterade områden - Genomföra CIP-utbildningar - Utrusta CIP med väska och app - Registrering och aktivering i aktuella system

Startdatum: 2027-01-01

Slutdatum: 2027-07-31

Kostnad: 1 055 893

Aktiviteter

Rekryteringsinsatser i prioriterade områden

Inom piloten genomförs riktade rekryteringsinsatser i de utvalda glesbygdsområdena som prioriterats inom AP1 och AP2. Målet är att nå och mobilisera en bredd av invånare, särskilt grupper som i dag är underrepresenterade i beredskapssammanhang. På så sätt bidrar verksamheten till att stärka jämlik tillgång till första insats och bidra till RUS inriktning om jämlik och jämställd inkludering. Detta sker genom lokalt förankrade aktiviteter i samverkan med kommun, räddningstjänst och civilsamhälle.

Delaktiviteter:

- genomföra lokala informationsmöten i byar/orter med långa insatstider,
- använda föreningar, arbetsplatser och lokala nätverk som rekryteringskanaler,
- rikta särskilda insatser mot kvinnor, äldre och utrikes födda,

Kostnad: 30 000

Genomförande av utbildningar för CIP

Piloten levererar ett kvalitetssäkrat utbildningsupplägg som kombinerar teori, praktik och samövning med räddningstjänst. Syftet är att ge deltagarna förmåga att agera säkert vid brand, olycka och akut sjukdom. På så sätt uppnås kortare tid till första insats i glesbygd och stärkt lokal handlingskraft i linje med RUS. De som utbildas genomgår:
ca 3 timmar utbildning digitalt genom Brandskyddsföreningens webbportal.
ca 6 timmar utbildning i samarbete med räddningstjänsten
ca 3 timmar övning tillsammans med räddningstjänst

Utbildningen kommer att genomföras antingen som separata delutbildningar på kvällstid eller som helgutbildning beroende på lokala geografiska förutsättningar.

Delaktiviteter:

- genomföra grundutbildning (första insats, brandskydd, säkerhet, bemötande),
- organisera praktiska övningar tillsammans med räddningstjänst,
- säkerställa tillgänglighet (tid, plats, språk) för bred målgrupp,
- följa upp kunskapsnivå och upplevd trygghet före/efter utbildning.

Under projekttiden förväntar vi oss att genomföra 6-10 utbildningar för CIP och utbilda 75-100 personer. Antalet utbildningar beror på räddningstjänsternas kapacitet och antalet anmällda.

Kostnad: 137 352

Utrustning av CIP

De som blir CIP behöver också viss utrustning för att kunna genomföra sitt uppdrag på ett säkert sätt. de utrustas därför med en standardiserad, säker och ändamålsenlig basutrustning. Detta säkerställer säkrare första åtgärder och tydlig identifiering av att personen är en CIP på skadeplats. Genom den förbättras arbetsmiljö och förtroendet i samverkan med blåljusaktörer. Utrustningen består av:

- Väst och väska som identifierar CIP som utbildad av räddningstjänsten
- Handskar med skärskydd, hjälm och latexhandskar för skydd
- Pocketmask, förstahjälpensväska, värmefilt samt tourniquet (avsnörande förband) för att kunna stoppa blödning och ge HLR
- 2 kg pulversläckare för att kunna göra en initial släckningsinsats

När CIP har varit på uppdrag får de ersättningsmaterial om det behövs

Delaktiviteter:

- beställning av utrustning
- säkerställa avtalsskrivning med CIP om arbetsmiljö och hantering av utrustning
- organisera logistik för utlämning och ersättning/komplettering
- följa upp användning och behov av eventuella justeringar av utrustningslistan utifrån lokala behov

Kostnad: 750 000

Utlarmning av CIP - registrering och aktivering

Piloten etablerar säker och effektiv hantering av deltagardata samt koppling till larm- och uppföljningssystem. CIP som utbildats och utrustas ska sedan registreras och aktiveras i relevanta system hos SOS. Detta möjliggör utlarmning och insats för CIP.

Delaktiviteter:

- registrera deltagare och behörigheter enligt GDPR och säkerhetskrav,
- koppla deltagare till larmkedja och larmplaner tillsammans med SOS/räddningstjänst,
- etablera enkla digitala rutiner för återkoppling efter händelser,
- analysera data (aktivering, svarstid, insatsutfall) för lärande i piloten.

Kostnad: 138 541

Vidareutveckling, utvärdering och kontinuerligt lärande

När civila insatspersoner är utbildade och aktiverade genomförs pilotdriften i praktiken. Detta är projektets kärna där modellen testas i verkliga förhållanden i glesbygd med långa insatstider (AP3). Pilotdriften genomförs i nära samverkan med räddningstjänst, kommuner och civilsamhälle. Särskild vikt läggs vid att följa hur samverkan fungerar i praktiken, hur deltagare upplever sin roll och hur snabbt och effektivt insatser kan initieras. Projektet arbetar iterativt, vilket innebär att arbetssätt justeras löpande utifrån erfarenheter. Aktiviteter - Löpande uppföljning av deltagande och funktion - Gemensamma lärandedagar - Uppdatering av rutiner

Startdatum: 2027-01-01

Slutdatum: 2027-08-31

Kostnad: 48 000

Aktiviteter

Löpande uppföljning av deltagande och funktion

Enkäter ska löpande skickas ut till dem som går utbildningar, både instruktörer och deltagare. Dessa ska kompletteras med en årsenkät till CIP för att följa hur utbildning och organisering fungerar. Detta säkerställer kvalitet och identifierar förbättringsbehov.

Delaktiviteter

- genomföra utvärderingar och enkäter
- följa upp jämställdhet och inkludering,
- analysera avvikelser och hinder.
- uppföljande möte med räddningstjänster och styrgrupp

Kostnad: 3 000

Gemensamma lärandedagar

För att stärka samverkan och spridning av kunskap och skapa gemensamt lärande mellan aktörer ska lokala CIP-dagar genomföras. CIP och samarbetspartners bjuds in till en dag med fortbildning och samtal om uppstarten för att dra lärdomar av vad som har fungerat bra, vad som kan göras bättre och om det är något som ska tas bort från verksamheten. Målet är att hitta de lokala framgångsfaktorer som gör att verksamheten byggs på bästa möjliga sätt. Frågor kommer också att fokusera på saker som hållbarhet och inkludering samt på vad som behöver justeras för att passa bättre till en Norrlandskontext.

Delaktiviteter:

- planera och genomföra lärandedagar,
- dela erfarenheter mellan pilotområden,
- identifiera utvecklingsområden.

Kostnad: 45 000

Utvärdering, spridning och plan för regional uppskalning

projektets avslutande fas omvandlas pilotens erfarenheter till ett strukturerat beslutsunderlag för fortsatt regional utveckling. Fokus ligger på att analysera resultat, säkerställa koppling till RUS och skapa förutsättningar för spridning till fler kommuner i Västerbotten och liknande regioner i norra Sverige. Denna fas är central för projektets regionala mervärde. Genom att systematiskt dokumentera arbetssätt, effekter och kostnader skapas en modell som kan användas av fler aktörer. Projektet bidrar därmed till kunskapsutveckling och spridning i enlighet med RUS mål om en sammanhållen och lärande region. Aktiviteter: - Slutrapport - sammanställning av resultat och erfarenheter - Nya projektansökningar och vidare finansiering - Plan för fortsatt implementering

Startdatum: 2027-04-01

Slutdatum: 2027-08-31

Kostnad: 12 000

Aktiviteter**Sammanställning av resultat och erfarenheter**

Som avslut på pilotfasen ska en strukturerad och överskådlig bild av pilotens genomförande och utfall tas fram. Detta ska utgöra ett gemensamt besluts- och dialogunderlag inför nästa steg i länet och sammanfatta den löpande utvärderingen och genomförs genom att samla befintliga uppföljningar, erfarenheter och nyckeltal från pilotområdena och sätta dem i ett enkelt, jämförbart format som kan användas i dialog med fler räddningstjänster och kommuner. Arbetet genomförs resurseffektivt och bygger på det som redan producerats i projektet, i linje med pilotlogiken.

Delaktiviteter:

- sammanställa befintliga data och erfarenheter från pilotområden (enkäter, aktiveringar, lärdomar) till en kortfattad lägesbild,
- göra en övergripande bedömning av effekter, användbarhet och kostnadsbild för modellen i glesbygd,
- genomföra ett gemensamt möte/arbetsseminarium med länets räddningstjänster och kommuner för att diskutera resultat, anpassningsbehov och former för fortsatt utveckling och spridning.

Kostnad: 6 000

Plan för fortsatt implementering

I slutet av pilotperioden tas en samlad plan fram för hur verksamheten kan vidareutvecklas och skalas i Västerbotten och övriga norrlandslän 2027-2029. Planen bygger på pilotens resultat och dialog med berörda aktörer och omfattar både inriktning, prioriterade områden och former för samverkan. Den inkluderar framtagande av en verksamhetsplan för 2027-2029 samt en hållbar finansieringsstrategi där flera källor kan kombineras, exempelvis nya projektansökningar, överenskommelser (IOP)

med kommuner/region och partnerskap med näringsliv. Arbetet är ska struktureras med fokus på att skapa ett tydligt besluts- och genomförandeunderlag för successiv spridning i länet snarare än på en utvärderingsprodukt.

Delaktiviteter:

- ta fram en verksamhetsplan 2027-2029 med mål, prioriterade geografier (inkl. fortsatt breddning från Umeåregionen till Skellefteå och fler räddningstjänster) och ansvarsfördelning,
- formulera en finansieringsstrategi med identifierade spår (nya ansökningar, IOP/överenskommelser, partnerskap) och preliminär resursbild,
- förankra planen i dialog med räddningstjänster och kommuner i länet samt justera utifrån inspel inför beslut om uppskalning.

Kostnad: 6 000

Budget (Kostnads- och finansieringsplan)

Kostnad

Kostnadsslag	2026	2027								Totalt
Personal	273 460	500 736								774 196
Externa tjänster	70 125	114 667								184 792
Resor och logi	21 000	42 000								63 000
Investeringar, materiel och lokaler	260 517	450 470								710 987
Schablonkostnader	41 019	75 110								116 129
Summa kostnader	666 121	1 182 983								1 849 104
Projektintäkter										
Summa faktiska kostnader	666 121	1 182 983								1 849 104
Bidrag annat än pengar										
Offentligt bidrag i annat än pengar	62 168	97 342								159 510
Summa bidrag i annat än pengar	62 168	97 342								159 510
Summa totala kostnader	728 289	1 280 325								2 008 614

Finansiering

Finansiär	2026	2027								Totalt
Offentligt bidrag annat än pengar										
UMEÅ KOMMUN	45 808	52 352								98 160
SKELLEFTEÅ KOMMUN	16 360	44 990								61 350
Totalt offentligt bidrag annat än pengar	62 168	97 342								159 510
Offentlig kontantfinansiering										
Total offentlig kontantfinansiering										0
Total offentlig finansiering	62 168	97 342								159 510
Privata bidrag annat än pengar										
Totalt privat bidrag annat än pengar										0
Privat kontantfinansiering										
Länsförsäkringar Västerbotten	313 636	538 595								852 231
Totalt privat kontantfinansiering	313 636	538 595								852 231
Totalt privat finansiering	313 636	538 595								852 231

Stöd

Finansiering	2026	2027								Totalt
19.1.1 Regionala utvecklingsåtgärder Regionalt projekt	352 485	644 388								996 873

Sammanställning (Stödprocent)

Stödandel av totala kostnader	49,63 %
Stödandel av stödgrundande finansiering	49,63 %
Stödandel av total finansiering	49,63 %

Andel annan offentlig finansiering	7,94 %
Andel privat finansiering	42,43 %

Rapportering och begäran om utbetalning

Stödet utbetalas i efterhand efter redovisning av faktiska utgifter.

Redovisning görs vid två tillfällen under projektperioden:

1. En halvtidsredovisning för perioden 2026-09-01 -- 2027-01-31, inlämnas senast 2027-02-28.
2. En slutredovisning för perioden 2026-09-01 -- 2027-01-31, inlämnas senast 2027-09-30.

Sista datum för slutrapport

2027-09-30

Allmänna villkor för stöd

Se bilaga

Särskilda villkor

Allmänna villkor för stöd

Bilaga 1. "Allmänna Villkor för stöd till projekt"

Särskilda villkor

-

Beslutets giltighet

Denna handling är beslutad och godkänd i Region Västerbottens ärendehanteringssystem och saknar därför namnunderskrift.

Beslut om beviljande av projektmedel från anslag 1:1 har fattats på av verksamhetschef Nils Enwald på delegation från Regionala utvecklingsnämnden den 26 maj 2026.

Beslutet skickas enbart via e-post till: cecilia.hildingson@brandskyddsforeningen.se, eliot.wieslander@brandskyddsforeningen.se, lina.hast@brandskyddsforeningen.se och mattias.rydstedt@brandskyddsforeningen.se

Vid frågor kontakta:

Strateg: Therese Burström

Telefon: 073-03 81 165

E-post: therese.burstrom@regionvasterbotten.se